

TMMOB
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ
ODASI

"JEOLOJİK AÇIDAN TABİAT VARLIKLARI" JEOLOJİK MİRAS'IN ÖNEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM HAKKINDA RAPOR

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI Yayın No: 137

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YÖNETİM KURULU

Başkan	: Hüseyin Alan
II. Başkan	: Yüksel Metin
Yazman	: Faruk İlgün
Sayman	: Dursun Malik Bakır
Mesleki Uyg. Üyesi	: Mithat Emre Kıbrıs
Yayın Üyesi	: Buket Yararbaş Ecemiş
Sosyal İlişkiler Üyesi	: Gonca Şahin

TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
JEOLOJİK MİRAS VE JEOPARK ÇALIŞMA GRUBU

Nizamettin Kazancı
Hüseyin Alan
Ercan Aksoy
Nazire Özgen Erdem
Hülya İnaner
Fuat Şaroğlu
Yıldırım Güngör
Sücaattin Baran
Yaşar Suludere
Yusuf Akçay
Necla Sevinçer
Necip Sabri Mülazımoğlu

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI YAYIN NO: 137

ISBN: 978-605-01-1272-6

551.22 JEO

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası

"JEOLOJİK AÇIDAN TABİAT VARLIKLARI" JEOLOJİK MİRAS'IN ÖNEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM HAKKINDA RAPOR/ TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Yayınları, 2019.v

...s,şkl; hrt; 21cm. (Jeoloji Mühendisleri Odası Yayınları No: 137

jeolojik miras, munzur, kapadokya, jeopark,

Baskı: Fark Dijital

"JEOLOJİK AÇIDAN TABİAT VARLIKLARI"

JEOLOJİK MİRAS'IN ÖNEMİ VE TÜRKİYE'DEKİ DURUM HAKKINDA RAPOR

I. GİRİŞ

Jeolojik süreçlerin oluşturduğu ve yerkürenin geçmişindeki çok önemli bir olay veya sürecin belgesi durumunda olan:

- Yer kabuğunun oluşum ve değişim sürecinin anlaşılması açısından bilimsel ve eğitim değeri arz eden,
- Ekolojik dengelerin korunması açısından önemli,
- İnsanlara doğa bilinci veren ve doğayla insan arasında ilişki kurulmasını sağlayan,
- İnsanların ruh ve beden sağlığını iyileştiren, geliştiren, dinlendirici, rahatlatıcı,
- Doğal afetlerin anlaşılması ve onlar hakkında farkındalık sağlayan,
- Jeoturizm potansiyeli açısından kaynak değer teşkil eden ve en önemlisi
- Gelecek nesillere aktarılabilmesi için korunması gereken

Mağaralar, şelaleler, kaldera, volkan konileri, krater gölleri (Örneğin, Meke Gölü), peribacaları, fosil yatakları (Örneğin, taşlaşmış ormanlar, omurgalı fosil yatakları, biyostratigrafik açıdan önemli yeni cins ya da türlerin tip lokaliteleri), travertenler (Örneğin, Pamukkale), vadiler-kanyonlar (Örneğin, Ihlara Vadisi – Köprü Çay), stratigrafik istif, mineral, yapı vb. oluşumlar "jeolojik miras" olgusunun temelini oluşturmaktadır.

II. TABİAT VARLIĞI OLARAK "JEOLOJİK MİRAS" IN ÖNEMİ

"Jeolojik Miras"ın bilimsel önemi tartışılmazdır. Sanayi toplumlarında, çoğunluğu kentsel ortamlarda yığın halinde yaşayan insanların doğa özlemi giderek artmakta, doğa ile temas adeta kaçınılmaz bir ihtiyaç halini almaktadır. Bu kapsamda jeolojik zenginliklere dayalı JEOTURİZM kavramı öne çıkmakta, bilhassa büyük yatırımlar istememesi, sürdürülebilir oluşu ve kırsal kalkınmaya hizmet etmesi bakımından da bütün dünyada çekiciliğini artırmaktadır. "Jeoparklar" bu talebin sonucunda, jeolojik koruma ile birlikte jeoturizm amaçlı alanlar olarak oluşturulmuştur.

Doğal ve jeolojik mirasın korunması, gelecek nesillere aktarılması, yaşadığımız dünyanın geçmişinin bilimsel olarak öğrenilmesi ile birlikte "jeolojik miras" olgularının tanıtılmasına yönelik JEOTURİZM ülke ekonomileri için çok önemli bir kaynak değer haline gelmiştir. Örneğin:

- Çin'deki Gökkuşağı dağlarını yılda 25 milyon turist ziyaret etmektedir.
- Kanada'daki Niyagara şelalesinin yıllık ziyaretçi sayısı 20 milyon civarındadır.
- Kolorado Kanyonu'nu da yılda 5 milyon kişi ziyaret etmektedir.
- Ülkemiz'de turizme açılan ender mağaralarımızdan biri olan Alanya Dim Mağarasını yılda 150.000 nin üzerinde turistin ziyaret ettiği bilinmektedir. Yine Gümüşhane'deki Karaca mağarası ile Tokat- Ballıca mağarasını yılda 80.000 kişinin üzerinde kişi ziyaret etmektedir.
- Benzer şekilde Kapadokya'yı yılda 3 milyon turist ziyaret etmektedir.

Dünya Jeolojik Miras Listesini hazırlama çalışmaları 2009 yılında ProGEO (Avrupa Jeolojik Mirası Koruma Kurumu) ve UNESCO ortaklığında başlatılmıştır. UNESCO Türkiye Milli Komisyonu tarafından ülkemizdeki "jeolojik miras" ve "jeopark" konulu çalışmalara devam edilmektedir.

Ülkemizde; insanların doğal oluşumlar hakkında bilgi sahibi olması, gezip-görme merakının giderilmesi, rekreasyon, ekoturizm / jeoturizm faaliyetlerine kaynak oluşturacak "jeolojik miras" alanları bakımından çok büyük bir potansiyel bulunmasına karşın jeolojik koruma kavramı ve olgusu henüz gelişmiş değildir. "Jeolojik miras" öğeleri de diğer tabiat varlıkları gibi yok edilirlerse bir daha yerine konulmaları mümkün değildir.

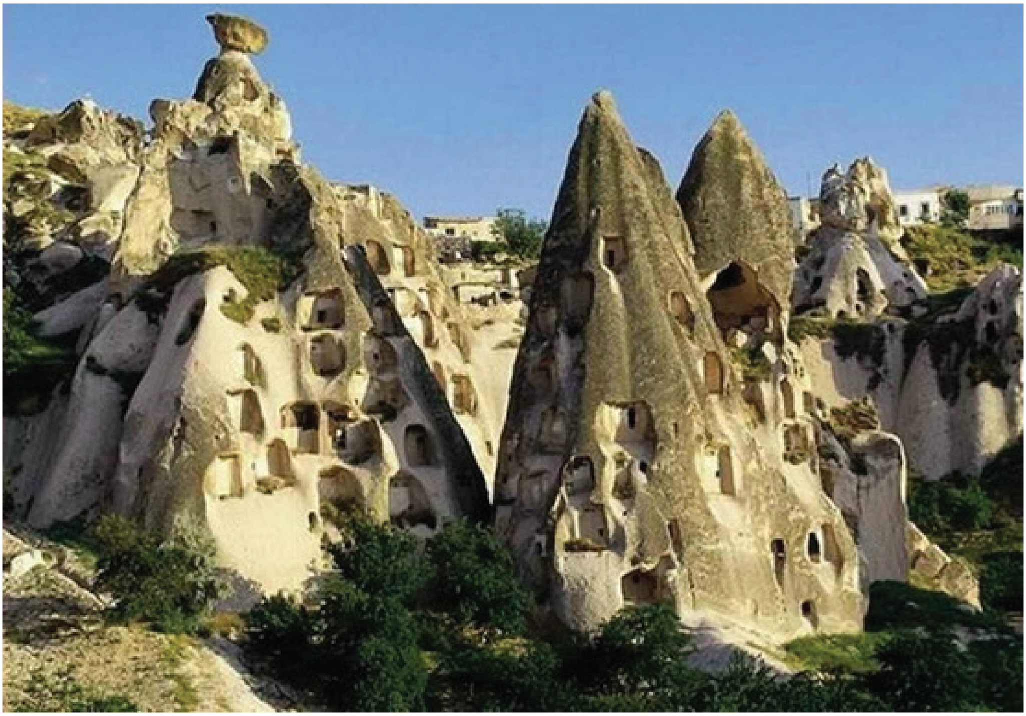
Ülkemizde MTA bünyesinde Tabiat Tarihi Müzesi'nin kurulması jeolojik tabiat varlıklarıyla ilgili çalışmalara bilimsel başlangıç teşkil etmiştir. Ayrıca bir sivil toplum örgütü olarak Ankara Üniversitesi'nde bir öğrenci topluluğu tarafından "Türkiye Jeolojik Mirasını Araştırma ve Koruma Grubu" kurulması gündeme gelmiştir. Bu girişim Aralık 2000'de Jeolojik Mirası Koruma Derneği (JEMİRKO) olarak resmi kuruluş halini almıştır.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası 2000'li yıllardan bu yana, Bilimsel Teknik Kurul'unda, Jeo-Turizm, Jeolojik Miras ve Arkeo-Jeoloji üyeliği oluşturarak konuya bilimsel bakış açısının gelişimine katkıda bulunmuş; ülkenin en köklü yerbilimi toplantılarından biri olan Türkiye Jeoloji Kurultaylarında konuyu oturum başlığı haline getirerek, bu alanda yapılan bilimsel çalışmaların paylaşılmasını sağlamıştır.2016 yılında bu yana ise Bilimsel Teknik Kurulu bağlı, farklı kurum ve kuruluşlar ile üniversitelerin jeoloji mühendisliği bölümlerinden bilim insanlarının katılımı ile "Jeolojik Miras ve Jeopark Çalışma Gurubu" kurarak bu alandaki bilimsel araştırmaların artırılması ile jeolojik miras ve jeopark konulu sempozyum ve çalıştaylar düzenleyerek ülkemizin bu alandaki kapasitesinin geliştirilmesine önemli katkılar sunmaktadır.

Yine TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odasının 1947 yılından bu yana bilimsel ve hakemli dergilerinden biri olan, TUBİTAK TR Dizini dahil olmak üzere, bir çok uluslararası dizinde taranan **"Türkiye Jeoloji Bülteni'nde"** bu alanda yapılan bilimsel çalışmaların yayınlanmasına destek sunmakta, yine popüler bilim tarzında çıkardığı **"Mavi Gezegen"** dergisinde ise ülkemizin sahip olduğu jeolojik miras niteliğindeki ögelerini topluma tanıtma konusunda çalışmaları desteklemektedir.

III. ÜLKEMİZDE ÖNEMLİ JEOLOJİK MİRAS ALANLARI

Ülkemizde çok sayıda jeolojik miras ögesi bulunmasına rağmen, bunların çoğunun tescil edilmediği/edilemediği bilinmektedir. Bunlar arasında Manisa Kula volkanitleri JEOPARK olarak tescil edilerek Avrupa Jeolojik Miras Ağı'na dâhil edilen ender yerlerden biridir. Henüz arzu edilen çalışmalar yürütülemese de, Nevşehir Kapadokya, Denizli Pamukkale, Bitlis Nemrut Kalderası ve Van Gölü, Konya Karapınar maar ve obrukları, Erzurum Narman bölgesi, Munzur Vadisi JEMİRKO ve TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından duyurulan potansiyel JEOPARK adayları olarak sıralanabilir. 15 Mayıs 2015'de UNESCO Türkiye Milli Komisyonu tarafından, MTA Tabiat Tarihi Müzesi Konferans Salonu'nda ilgili kurum ve kuruluşların katılımı ile "Ulusal Jeopark Öneri Çalıştayı" düzenlenmiş ve yukarıda adı verilenlerin de içinde olduğu on altı potansiyel alan tespit edilmiştir.

Nevşehir-Kapadokya (yılda yaklaşık 3 milyon kişi tarafından ziyaret ediliyor)

Munzur Vadisi JEMİRKO ve TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından duyurulan potansiyel JEOPARK adayları arasındadır.

Pamukkale Travertenleri (yılda yaklaşık 1 milyon kişi tarafından ziyaret ediliyor)

VI. ÜLKEMİZDEKİ JEOLOJİK OLUŞUMLARIN KORUNMASINA İLİŞKİN MEVCUT YASAL VE İDARİ DURUM

A. YASAL DURUM ve MEVCUT KORUMA STATÜLERİ

a-2863 Sayılı Kültür ve Tabiat Varlıkları Kanunu

Türkiye'nin mevcut yasal mevzuatında jeolojik koruma ile ilintili başlıca üç "tanım" bulunmaktadır.

TABİAT VARLIKLARI: Jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerlerdir (2863 Sayılı Kanun).

DOĞAL SİT: Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır (2863 Sayılı Kanun).

TAŞINIR TABİAT VARLIKLARI: Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan korunması gerekli taşınır tabii değerlerdir.

b-2873 sayılı Milli Parklar Kanunu kapsamında mevcut koruma statüleri_
Mevcut yasal düzende dört ayrı kategori olarak sıralanmaktadır. Bunlar:

MİLLİ PARK: Bilimsel ve estetik bakımından, milli ve milletlerarası ender bulunan tabii ve kültürel kaynak değerleri ile koruma, dinlenme ve turizm alanlarına sahip tabiat parçalarını,

TABİAT PARKI: Bitki örtüsü ve yaban hayatı özelliğine sahip, manzara bütünlüğü içinde halkın dinlenme ve eğlenmesine uygun tabiat parçalarını,

TABİAT ANITI: Tabiat ve tabiat olaylarının meydana getirdiği özelliklere ve bilimsel değere sahip ve milli park esasları dâhilinde korunan tabiat parçalarını

TABİATI KORUMA ALANI: Bilim ve eğitim bakımından önem taşıyan nadir, tehlikeye maruz veya kaybolmaya yüz tutmuş ekosistemler, türler ve tabii olayların meydana getirdiği seçkin örnekleri ihtiva eden ve mutlak korunması gerekli olup sadece bilim ve eğitim amaçlarıyla kullanılmak üzere ayrılmış tabiat parçaları olarak tanımlanmıştır.

c-383 Sayılı Özel Çevre Koruma Kurumu Başkanlığı Kurulmasına Dair Kanun Hükmünde Kararname ile,

ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ; Cumhurbaşkanı tarafından kara ve deniz sınırları belirtilen Özel Çevre Koruma alanını tanımlamıştır.

Çevre Kanunu'nun 9. Maddesi ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. maddesi doğrultusunda Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Ko-

ruma Genel Müdürlüğü'nce kara ve deniz sınırları belirtilen alanın "Özel Çevre Koruma Bölgesi" olarak tespit ve ilanı Cumhurbaşkanlığı kararı ile yapılmaktadır.

B. İDARİ DURUM

Koruma konusunda yetkili ve sorumlu kurumlar şunlardır:

a)ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 109. Maddesi uyarınca;

Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü'nün Görevleri

Madde 109-(1) Tabiat Varlıkları Koruma Genel Müdürlüğünün görev ve yetkileri şunlardır:

a) Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, sulak alanlar ve benzeri koruma statüsü bulunan diğer alanların tescil, onay ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tescil etmek,

b) Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerinin tespit, tescil, onay, değişiklik ve ilanına dair usul ve esasları belirlemek ve bu alanların sınırlarını tespit ve tescil etmek, yönetmek ve yönetilmesini sağlamak,

c) Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları, doğal sit alanları, sulak alanlar, özel çevre koruma bölgeleri ve benzeri koruma statüsü bulu-

Konya Karapınar Meke Gölü JEMİRKO ve TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası tarafından duyurulan potansiyel JEOPARK adayları arasındadır.

nan diğer alanların kullanma ve yapılaşmaya yönelik ilke kararlarını belirlemek ve her tür ve ölçekte çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak, değiştirmek, onaylamak, uygulamak veya uygulanmasını sağlamak,

ç) Tabiat varlıkları, doğal, tarihi, arkeolojik ve kentsel sitler ile koruma statüsü bulunan diğer alanların çakıştığı yerlerde koruma ve kullanma esaslarını ilgili bakanlıkların görüşünü alarak belirlemek ve bu alanların kısmen veya tamamen hangi idarelerce yönetileceğine karar vermek, her tür ve ölçekteki çevre düzeni, nazım ve uygulama imar planlarını yapmak, yaptırmak ve onaylamak,

d) Orman alanları dışında yer alan korunması gerekli taşınmaz tabiat varlıkları, koruma alanları ve doğal sit alanlarının Bakanlıkça belirlenen ilke kararlarına, onaylanan planlara uygun olarak kullanılmak üzere tahsisini gerçekleştirmek, uygulamaların tahsis şartlarına uygun olarak gerçekleşmesini izlemek ve denetlemek,

e) Tabiat varlıkları ve doğal sit alanları ile özel çevre koruma bölgelerine ilişkin olarak; hâlihazır haritaları aldırmak, gerekli görülen projeleri yapmak, yaptırmak ve onaylamak, her türlü araştırma ve inceleme yapmak, yaptırmak, izlemek, eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları yürütmek, kullanım yasağı getirilen alanların kamulaştırma veya benzer yollarla kamunun eline geçirilmesini sağlamak, kontrol ve denetim yapmak, gerekli görülen alanların korunması ve kirliliğin önlenmesi amacıyla yatırım yapmak veya ilgili idarelerin yatırım projelerini desteklemek, bu alan ve bölgelerde Devletin hüküm ve tasarrufu altındaki yerlere ilişkin her türlü tasarrufta bulunmak, işletmek, işlettirmek ve kullanım izinlerini vermek, korunan alanlara ilişkin insan ve finansman kaynağı sağlamak,

f) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak.

(2) Orman ve orman rejimine tabi olmayan yerlerde Tarım ve Orman Bakanlığınca tespit edilen veya ettirilen tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiat koruma alanları, sulak alanlar ve benzeri diğer koruma alanları ile Bakanlıkça tespit edilen doğal sit alanları, tabiat varlıkları ve bunların koruma alanlarının tescil ve ilanı Bakan onayı ile yapılır. Ancak Bakanlıkça yapı yasağı önerilen tabiat varlıkları ve doğal sit alanları dahil orman rejimine tabi olmayan bütün koruma alanları Cumhurbaşkanınca tescil ve ilan edilir. Uygulama imar planı kararı ile yapı yasağı getirilen özel mülkiyete konu alanlara ilişkin arazi ve arsa düzenlemesi, trampa veya kamulaştırma işlemleri, bu alanların yöneyimi ve işletmesini üstlenen kuruluşlarca veya Bakanlıkça gerçekleştirilir.

Şeklinde belirlenmiştir.

b. TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI

1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 420. Maddesi uyarınca;

Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğünün Görevleri

a) Milli parklar, tabiat parkları, tabiat anıtları, tabiatı koruma alanları ve sulak alanların tespiti, bunlardan Çevre ve Şehircilik Bakanlığınca tescil edilenlerin korunması, geliştirilmesi, tanıtılması, yönetilmesi, işletilmesi ve işlettirilmesi ile ilgili işleri yürütmek ve denetlemek,

b) 9/8/1983 tarihli ve 2873 sayılı Millî Parklar Kanunu ile verilen görevleri yürütmek,

c) Yaban hayatı ve kara av kaynakları ile orman içi su kaynakları, dere, göl, gölet ve sulak alanların ve hassas bölgelerin korunması, geliştirilmesi, kara avcılığının düzenlenmesi, av kaynaklarının işletilmesi ve kontrolü ile ilgili her türlü etüt, envanter, planlama, projelendirme, uygulama ve izlemeye ilişkin iş ve işlemleri yapmak veya yaptırmak, bu hizmetlerle ilgili tesisleri kurmak veya kurdurmak,

ç) Kara avcılığını düzenleyen mevzuat ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

d) Uluslararası koruma sözleşmeleri ile belirlenen yörelerdeki koruma ve kullanma esaslarını belirlemek,

e) Uluslararası sözleşmeler ile koruma altına alınan bitki ve hayvan türleri ile alanların korunması konusunda tedbirler almak, ilgili kuruluşlarla işbirliği yapmak,

f) Hayvanların korunmasına yönelik çalışmaları, ilgili bakanlık, kurum ve kuruluşlar ve sivil toplum kuruluşlarıyla işbirliği içinde yapmak, yaptırmak, bu konuda yürütülen faaliyetleri desteklemek, denetlemek veya denetlenmesini sağlamak,

g) Görev alanıyla ilgili olarak bitki ve hayvan türü genetik kaynaklarının muhafazası ve iyileştirilmesi ile ilgili iş ve işlemleri yürütmek,

ğ) Orman ve orman rejimine tabi yerlerde tabiat parkı, tabiat anıtı ve tabiatı koruma alanları ile sulak alanları ve benzeri koruma alanlarının tescil ve ilanını yapmak,

h) Bakan tarafından verilen diğer görevleri yapmak

Şeklinde belirlenmiştir.

V. SONUÇ VE ÖNERİLER

1. Ülkemizde oluşmuş tabiat varlıkları yukarıda belirtilmiş olan yasalarla tanımlanmıştır.

a) TARIM VE ORMAN BAKANLIĞI (Doğa Koruma ve Milli Parklar Genel Müdürlüğü) tarafından yönetilen **MİLLİ PARK, TABİAT PARKI, TABİAT ANITI**

ve TABİATI KORUMA ALANI olarak tanımlı büyük ölçüde jeolojik değerlerden oluşan dört (4) doğa koruma statüsü,

b) ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tarafından yönetilen **ÖZEL ÇEVRE KORUMA BÖLGESİ, TABİAT VARLIKLARI ve DOĞAL SİT ALANI** olmak üzere büyük ölçüde jeolojik değerlerden oluşan toplam üç (3) doğa koruma statüsü olmak üzere; yasalarla tanımlanmış toplam **yedi (7) adet** doğa koruma statüsü bulunmaktadır.

Söz konusu doğa koruma statülerinin tanımları incelendiğinde ve karşılaştırıldığında jeolojik ve biyolojik değerlerin korunması esasına dayanmakla birlikte koruma statüsü kavramları genelde bir biri ile örtüşen anlamlar içermekte olup, bu durum doğal kaynakların korunması ve yönetiminde kavram kargaşası yaratmaktadır.

Doğa koruma alanlarına ilişkin yasalarla tanımlı mevcut statülerin bir çalıştay kapsamında topluca ele alınması mevcut koruma statülerinin jeolojik-hidrojeolojik ve ekolojik esaslar doğrultusunda yeniden tanımlanması gerekmektedir.

2. Meri mevzuatta tanımlanmış doğa koruma statülerinin hiçbirinde "**JEOSİT veya JEOPARK"** anlamında herhangi bir koruma statüsü bulunmamaktadır.

Jeosit, jeopark ve jeolojik miras ögelerinin koruma şekli, kültürel miras ögelerinden farklı bir şekilde tanımlanmalı ve koruma şekli farklılaştırılmalıdır. Bu alanların hangi şartlarda turizm amaçlı olarak halka açılıp açılmayacağı yasal mevzuat içinde açık bir şekilde tanımlanmalıdır.

DOĞAL SİT: Jeolojik devirlere ait olup, ender bulunmaları nedeniyle olağanüstü özelliklere sahip yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan korunması gerekli alanlardır (2863 Sayılı Kanun).

TABİAT VARLIKLARI; jeolojik devirlerle, tarih öncesi ve tarihi devirlere ait olup ender bulunmaları veya özellikleri ve güzellikleri bakımından korunması gerekli, yer üstünde, yer altında veya su altında bulunan değerlerdir (2863 Sayılı Kanun).

Doğal sit ve Tabiat Varlıkları statüleri tanımları gereği jeolojik sit (JEOSİT-JEOPARK) kavramını karşılar nitelikte düşünülebilir. Ancak iki koruma kavramı da tanımlardan anlaşılacağı üzere büyük ölçüde benzer kavramlar olup JEOLOJİK MİRAS, JEOSİT VE JEOPARK KORUMA KAVRAMLARININ, 2863 SAYILI YASADA GEREKLİ DÜZENLEMELER YAPILMAK SURETİYLE YASAL STATÜYE KAVUŞTURULMASI GEREKMEKTEDİR.

3. Konunun doğası gereği, 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. Maddesi uyarınca Çevre ve Şehircilik Bakanlığı (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü) tarafından hazırlanan, 18.10.2011 tarih ve 28088 sayılı "TABİAT VARLIKLARINI KORUMA KOMİSYONLARI KURULUŞ VE ÇALIŞMA USUL VE ESASLARINA DAİR YÖNETMELİK" uyarınca oluşturulan tüm **<u>Tabiat Varlıkları</u>**

Bölge Komisyonlarında en az bir adet JEOLOJİ MÜHENDİSİ yer almalıdır.

4. Ülkemiz çevresinde son yıllarda yaşanan sosyo-politik olaylar turizm sektörüne olumsuz bir şekilde yansımaktadır. Ülkemiz turizm destinasyonunda, ağırlıklı olarak deniz turizmi yer almaktadır. Ancak bütün dünyada jeoturizm hızlı gelişim gösteren en önemli alanlardan biridir. Ülkemizde jeoturizm konusunun geliştirilememesindeki en önemli eksiklik, yasal mevzuatın yetersizliği ve bu alanların koruma ve kullanma statülerinin belirlenmemiş olmasından kaynaklandığı bilinmektedir.

Bu sorunun giderilmesi amacıyla konunun, 2863 sayılı Kanun ve 1 nolu Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi'nin 109. Maddesi uyarınca belirlenen Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın görevleri arasına dâhil edilmesini sağlayacak yasal düzenlemeler acilen yapılmalıdır. Korunan Alanların Tespit, Tescil ve Onayına İlişkin Usul ve Esaslara Dair Yönetmelik kapsamında veya jeolojik miras ve jeopark niteliğindeki yerlerin UNESCO kriterlerine uygun olarak ayırt edici özelliklerinin belirlenmesi, tescil edilmesi, korunması, onayı ve ilanına dair esaslar **yönetmeliğin hazırlanarak** bu konulardaki mevzuat eksikliği acilen giderilmelidir.

5. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü bünyesinde "**Jeolojik Miras ve Jeopark Daire Başkanlığı**" acilen kurularak, ülkemizin sahip olduğu jeolojik miras ve jeopark alanlarının belirlenmesi çalışmalarına başlanılmadır. Söz konusu Başkanlık başta Birleşmiş Milletler UNESCO Komisyonu, ProGEO (Avrupa Jeolojik Mirası Koruma Kurumu) kurum ve kuruluşları nezdinde ülkemizi temsil ederek, uluslararası bilgi, ve deneyimi ülkemize aktararak, ülkemizin gelişimine ve turizm potansiyelinin artırılmasına çaba göstermelidir.

6- Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü Meslek Odaları, ilgili Kamu Kurumları, Üniversitelerimizin Jeoloji Mühendisliği Bölümleri, bu alanda kurulmuş STK'lar ile işbirliği içinde ülkemizin sahip olduğu jeolojik miras ögelerinin envanterinin belirlenmesi için çalışma başlatmalı, bu ögeleri uluslararası norm ve standartları da baz alarak tasnif etmeli, korunması gereken doğal varlıkları belirleyerek gerekli korunma- kullanma tedbirlerin alınmasını sağlamadır.

7- Mağara zengini olan ülkemizde, bu mağaraların araştırılması, geliştirilmesi, korunması ile jeotuzim amaçlı olarak günümüzün insanın hizmetine sunulması konusundaki çalışmalar hızlandırılmadır.

8 - Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Kültür ve Turizm Bakanlığı, Tarım ve Orman Bakanlığı Milli Parklar ve Doğa Koruma Genel Müdürlüğü, Yerel Yönetimler; jeolojik miras ve jeoparklar konusunda yapılacak çalışmalara mutlaka destek sunmalı, ilgili kamu kurumları, meslek örgütleri ile üniversitelerimizin de içinde yer aldığı bölgesel veya yerel projeler geliştirilerek bu alanın gelişime destek sağlamalıdır.

Saygılarımızla.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Yönetim Kurulu

EKLER

Ek - 1

UNESCO
Birleşmiş Milletler
Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu

UNESCO TÜRKİYE MİLLÎ KOMİSYONU

In support of
UNESCO'S 70th
Anniversary Celebrations

United Nations
Educational, Scientific and
Cultural Organization

700.25/ 690

23 Ekim 2015

Konu: Jeopark Alanları Ulusal Listesine
Öneri Sunma Çalıştayı Raporu hk.

TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanlığına

Malumları olduğu üzere, UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Yönetim Kurulunca alınan karar doğrultusunda, jeoparklar konusunda ulusal düzeyde farkındalığın ve programın görünürlüğünün arttırılması ile Türkiye'deki UNESCO Küresel Jeopark Ağına aday gösterilebilecek potansiyel jeoparkların belirlenmesi amacıyla ilgili kurum temsilcileri ve uzmanların katılımlarıyla 2 Ekim 2015 Cuma günü Ankara'da Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı gerçekleştirilmiştir.

Söz konusu Çalıştayın sonucunda ilgili kurumlar, ülkemizdeki farklı üniversitelerden jeoparklar alanında uzman akademisyenler ve sivil toplum kuruluşu temsilcileri bir araya gelerek, ekteki çalıştay raporunda detayları bulunan ülkemizdeki potansiyel jeopark alanlarını belirlemişlerdir.

Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştay raporunu ekte bilgilerinize saygılarımla arz ederim.

Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ
UNESCO Türkiye Millî Komisyonu
Başkanı

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
GELEN EVRAK
Geliş Tarihi: 26 Ekim 2015
Sayı/Dosya No: 5233/801

Ek: Çalıştay Raporu

Dağıtım:
- Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü
- Dışişleri Bakanlığı Kültürel Diplomasi Genel Müdür Yardımcılığı
- Jeolojik Mirası Koruma Derneği Başkanlığı
- Kültür ve Turizm Bakanlığı Dış İlişkiler ve Avrupa Birliği Koordinasyon Dairesi Başkanlığı
- Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü
- Orman ve Su İşleri Bakanlığı Doğa Koruma ve Millî Parklar Genel Müdürlüğü
- TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanlığı

Reşit Galip Caddesi Hereke Sokak No:10 G.O.P. / ANKARA
Tel : +90.312 426 58 94 - 427 19 48 - 446 82 71Faks: +90.312 427 20 64 • www.unesco.org.tr - e-mail: webmaster@unesco.org.tr

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu

Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı Raporu

2 Ekim 2015, MTA, Ankara

UNESCO Türkiye Millî Komisyonu Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi öncülüğünde 2 Ekim 2015 tarihinde Jeopark Alanları Ulusal Listesine Öneri Sunma Çalıştayı gerçekleştirilmiştir. Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü'nün desteği ve ev sahipliğinde Tabiat Tarihi Müzesi Konferans Salonu`nda gerçekleştirilen Çalıştay, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, Maden Tetkik ve Arama Genel Müdürlüğü, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası ve Jeolojik Mirası Koruma Derneği (JEMİRKO)'nin işbirliği, katkı ve katılımlarıyla gerçekleştirilmiştir.

Çalıştayı destekleyen kurum ve kuruluşların yanı sıra Orman ve Su İşleri Bakanlığı Millî Parklar Genel Müdürlüğü, ülkemizdeki üniversitelerden jeoloji, jeopark, coğrafya ve jeolojik miras konusunda uzman olan çok sayıda akademisyen davet edilmiştir. UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi'nin yanı sıra UTMK MAB İzleme Grubu ve UTMK Jeolojik Miras ve Jeopark Çalışma Grubu Üyeleri toplantıya katılmış ve aktif rol üstlenmişlerdir. Çalıştaya jeopark konusuna ilgi gösteren kimi il ve ilçelerden yerel yöneticiler de katılım sağlamıştır.

Çalıştayın açılış konuşmalarını UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI, TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası Başkanı Hüseyin ALAN, MTA Genel Müdür Yardımcısı Bülent KALI, Çevre ve Şehircilik Bakanlığı Tabiat Varlıkları Genel Müdür Yardımcısı V. Osman ÖZTÜRK ve UTMK Başkanı Prof. Dr. M. Öcal OĞUZ yapmıştır.

Açılış konuşmalarının ardından UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkan Vekili Prof. Dr. Zeki KAYA "UNESCO'da Doğa Bilimleri", UTMK Jeolojik Miras ve Jeopark Çalışma Grubu Üyesi Prof. Dr. Nazire ÖZGEN ERDEM "UNESCO Global Jeopark Ağının Öncelikleri" ve UTMK Doğa Bilimleri İhtisas Komitesi Başkanı Prof. Dr. Nizamettin KAZANCI "Jeopark Alanları Ulusal Öneri Listeleri ve Gerekçeleri" konulu sunumları yapmışlardır.

UNESCO bünyesinde, çeşitli uluslararası kuruluşların katkılarıyla oluşturulmuş "UNESCO Küresel Jeopark Ağı", dünya çapında öneme sahip jeolojik miras alanlarının korunmasını ve bunların bütün dünyaya tanıtılmasını amaçlayan saygınlık listesidir. Ülkeler kendi jeoparklarını kurmaya ve bu listeye dahil etmeye çalışmaktadırlar. Bunun için evrensel

üstün değerler yanında, doğa koruma ve sürdürülebilirlik açısından yüksek standartları tutturmak gerekmektedir. UNESCO Küresel Jeopark Ağı'nda 2015 yılı sonu itibariyle 33 ülkeden 120 jeopark bulunmakta olup, Türkiye'den yalnızca Kula Jeoparkı üyedir.

UNESCO Küresel Jeopark Ağına girebilecek jeoparkların kurulmasını sağlamak ve kamuoyunu bu yönde teşvik etmek, UTMK'nın çalışmaları içindedir. Yukarıda verilen yer ve tarihte gerçekleştirilen çalıştayın amacı hem Jeopark konusunda kamuoyu farkındalığının artırılması hem de uluslararası bilgi birikiminin yurtiçine aktarılmasıdır. Öncelikle, üzerinde jeopark kurulabilecek, evrensel üstün değeri olan yerlerin bulunması ve bilinmesi, devamında bu yerlerin potansiyel Jeopark alanları olarak kamuoyuna tanıtılması gerekmektedir. Öte yandan, ülkemizin jeolojik miras zenginliğine karşın somut ilerleme yoktur. Jeopark olabilecek potansiyel alanların akademisyen ve ilgili kuruluşların önerileri ile belirlenmesi amacıyla düzenlenen çalıştaya, dosya hazırlama konularında bilgi birikimleri ve yasal sorumlulukları olan kurum ve kuruluşlar ile Üniversiteler, Sivil Toplum Kuruluşları ve ilgili uzmanlar davet edilmiş ve ortak çalışmaları sağlanmıştır.

Toplantıya katılım beklentilerin üzerinde olmuştur. Açılış ve genel bilgilendirme oturumuna 141 kişi katılmış, öneri değerlendirme bölümünde ise ismen davetli 84 uzman çalışmıştır. Ülkemizdeki doğal alanlar konusundaki icracı kurum ve kuruluşlardan beşer kişilik temsilciler (Tabiat Varlıklarını Koruma Genel Müdürlüğü, MTA Genel Müdürlüğü), 16 üniversiteden 20 temsilci, Millî Komisyonumuz üyeleri (beş kişi), yerel yöneticiler, STK'lar, meslek birliklerinden katılım olduğu tespit edilmiştir.

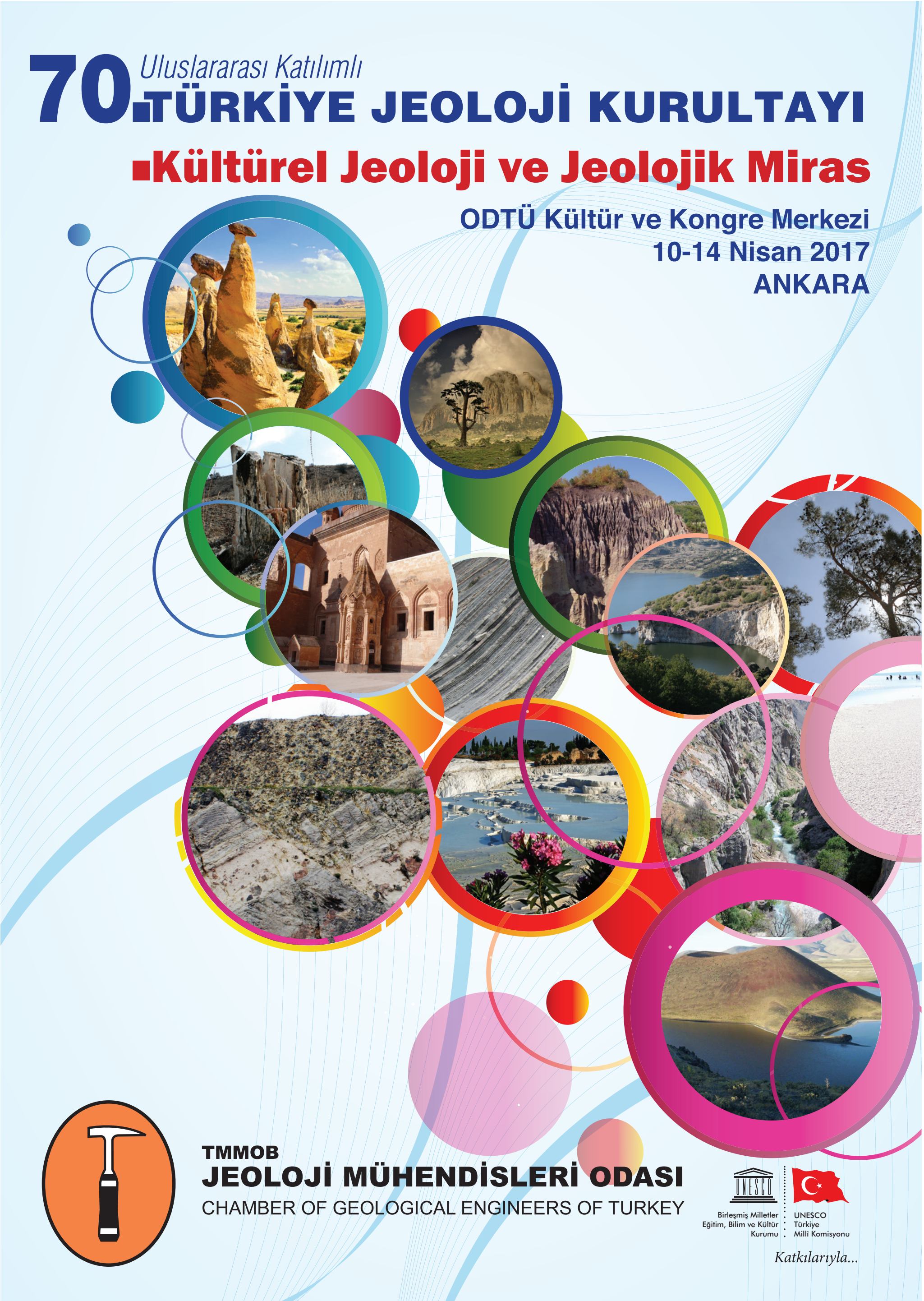
Çalıştay sonucunda, 84 katılımcının önerileriyle ülkemizde jeolojik öneme sahip alanlar sıralanmış ve 33 öneri içerisinden, yapılan anket sonucunda aşağıda sıralanan ve en çok oy alan ilk 16 alan öncelik kazanmıştır. Uzman katılımcılardan yerel yönetimlerin desteği, jeolojik miras varlığı ve jeopark konusundaki uluslararası ölçütler dikkate alınarak, ileriki dönemde UNESCO jeopark ağına üye olarak teklif edilebilecek en fazla 5 alanı seçmeleri istenmiş ve oylama/anket sonucunda aşağıdaki alanlar öncelikli olarak belirlenmiştir:

1. Karapınar Bölgesi
2. Kapadokya
3. Pamukkale
4. Küre Dağları Millî Parkı

5. Kızılcahamam-Çamlıdere
6. Mut Miyosen Havzası
7. Van Gölü
8. Levent Vadisi
9. Narman Kırmızı Tabakaları
10. Tuz Gölü
11. Kazdağları
12. Munzur Vadisi
13. Adıyaman Nemrut Dağı
14. Uşak Ulubey Kanyonu
15. Gümüşhane Kurum Vadisi
16. Tortum Vadisi
17. İnönü Fayı
18. Ağaçbaşı Turbalıkları
19. Kuşca Bölgesi
20. Dilek Yarımadası
21. Karpuzbaşı Şelaleleri
22. Raman-Gerçüş-Dicle Vadisi-Batman
23. Saimbeyli Paleozoyik
24. Adana Pozantı Çakıtsuyu Kanyonu
25. Ankara Melanjı
26. Manisa Osmancalı Fosil Ormanı

Bundan sonraki safhada, listedeki ilk 16 adayın bulunduğu yerlerin yöneticileri ile daha yakın ilişkiler kurulması, kendilerine bilgi ve eğitim verilmesi ve yerel jeopark projeleri oluşturmaları için teşvik edilmeleri kararlaştırılmıştır.

Ek - 2

70. Uluslararası Katılımlı
TÜRKİYE JEOLOJİ KURULTAYI
Kültürel Jeoloji ve Jeolojik Miras
ODTÜ Kültür ve Kongre Merkezi
10-14 Nisan 2017
ANKARA
TMMOB
JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI
CHAMBER OF GEOLOGICAL ENGINEERS OF TURKEY
Birleşmiş Milletler Eğitim, Bilim ve Kültür Kurumu
UNESCO Türkiye Milli Komisyonu
Katkılarıyla...

DOĞA KAYNAKLI AFETLER VE AFET YÖNETİMİ

Bülent Özmen - *Gazi Üniversitesi, Ankara*
Ömer Murat Yavaş - *Afet ve Acil Durum Yönetimi Başkanlığı, Ankara*

Türkiye başta deprem olmak üzere sel, kütle hareketi, fırtına, hortum, kuraklık, orman yangını gibi doğa kaynaklı olaylarla çok sık olarak karşılaşmaktadır. Yeterli önlemler alınmadığı zaman bu olaylar afete dönüşmekte can ve mal kayıpları meydana gelmekte, Türkiye milli gelirinin %2-5`i her yıl afetler nedeniyle yok olup gitmektedir. Bu zararların en aza indirilebilmesi için disiplinler arası kapsamlı çalışmaların yapılması, uygulanması ve çalışmaların etkin bir şekilde yönetilmesi gerekmektedir. Afet öncesi, sırası ve sonrasında yapılması gereken bilimsel, teknik, idari ve yasal çalışmaları belirleyen ve uygulamaya aktaran, bir olayla karşılaşıldığında etkili bir uygulama yapabilmeyi sağlayan ve her olaydan elde edilen derslerin ışığında mevcut sistemi geliştiren çok yönlü ve çok disiplinli çalışmaların tümü afet yönetimi diye tanımlanmaktadır. Yerbilimlerine başta zarar azaltma çalışmaları olmak üzere afet yönetiminin bütün aşamalarında önemli görevler düşmektedir.

Doğa Kaynaklı Afetler ve Afet Yönetimi oturumunda, Türkiye`de meydana gelen afetler ve afet yönetimi konusu ile ilgili her türlü bildiriye yer verilmeye çalışılacaktır.

JEOPARK VE JEOTURİZM

Hülya İnaner - *Dokuz Eylül Üniversitesi, İzmir*
José Brilha - *Minho Üniversitesi, Portekiz*
Radoslav Nakov - *Bulgaristan Bilimler Akademisi, Bulgaristan*

Jeopark ve Jeoturizm, son yıllarda geliştirilen ve yerbilimcilerin doğa koruma, toplumun ise eğitim ve sürekli kalkınma hedeflerini buluşturan ve kaynaştıran iki olgudur. Tüm ülkelerin hem doğa koruma hem doğadan yararlanmaya ihtiyaçları vardır. Özellikle Türkiye, doğu Avrupa ve Ortadoğu bölgesi korunması gereken çok çeşitli jeolojik mirasa ve dolayısıyla jeopark ve jeoturizm potansiyeline sahiptir. Bu zenginliğin yerbilimciler eliyle topluma tanıtılması ortak sorumluluğumuzdur.

Bu düşüncelerle oturumda UNESCO ölçütlerine uygun jeoparkların kurulabilmesi için gerekli çalışmalar, jeopark yönetimi, yerel yönetimlerin jeoturizme yönelmesi, doğa koruma-jeoturizm dengesinin sağlanması, jeopark ve jeoturizm eğitimi vb konuların tartışılması, değişik ülkelerdeki iyi uygulama örneklerinin sunulması beklenmektedir. Jeopark ve jeoturizm, yerbilimlerinin halka açık uygulamalarıdır. Bu nedenle bütün doğa araştırmacıları, doğaseverler, yerbilimciler oturuma bildiri sunma, tartışmacı ve dinleyici olarak beklenmektedir.

FOSİL YAKITLAR JEOLOJİSİ VE TEKNOLOJİSİ

Ali İhsan Karayiğit - *Hacettepe Üniversitesi, Ankara*
Zühtü Batı - *Türkiye Petrolleri, Ankara*
Kimon Christanis - *Patras Üniversitesi, Yunanistan*

Fosil yakıtlar oturumunda, ülkelerin gelişmesinde birincil enerji kaynakları arasında en önemli yeri tutan konvansiyonel/ankonvansiyonel petrol ve doğal gaz

Ek - 3

ESKİŞEHİR
JEOTURİZM
ESKİŞEHİR ÇALIŞTAYI
18- 20 KASIM 2016
DÜZENLEYEN:
TMMOB Jeoloji Mühendisleri Odası
Eskişehir Şubesi
KATILIMCILAR:
Prof. Dr. Yaşar Kibici
Prof. Dr. Nizamettin Kazancı
Ekrem Bulur MAŞ Gen.Md.
Prof. Dr. Can Ayday
Kaan Erdin TÜROB
Ragıp Ferda Aydınalp
Tarih: 18 Kasım 2016
Saat: 14:00
Yer: Senna City Hotel
(Adalar Köprübaşı girişi)
İrtibat: 0531 212 33 72
0532 139 12 79
TMMOB JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI ESKİŞEHİR ŞUBESİ
ESKİŞEHİR TEPEBAŞI BELEDİYESİ
ODUNPAZARI BELEDİYESİ
T.C. ESKİŞEHİR VALİLİĞİ
İNÖNÜ 1884 BELEDİYESİ
MAŞ
MAGNESİT A.Ş.
1963
ESKİŞEHİR
TÜROB
Türkiye Otelciler Birliği
Hotel Association of Turkey

Ek - 4

with international participation

72nd Geological Congress of Turkey

1 ŞUBAT/ *FEBRUARY*
Cuma/*Friday*

Urban Geology

METU
Faculty of Economic and Administrative Sciences
Block B

January 28 - February 1, 2019

C SALONU / *C HALL*

11:50-12:10	KAPADOKYA'DA TEHLİKE ALTINDA BİR KÜLTÜREL VE JEOLOJİK MİRAS ÖRNEĞİ: GÖSTERLİ VADİSİ / THE GORGEOUS GOSTERLI VALLEY: AN ENDANGERED CULTURE AND GEOSITE IN CAPPADOCIA, CENTRAL ANATOLIA **Hilal Okur, Mehmet Korhan Erturaç**
12:10-12:30	DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNİN JEOTURİZM POTANSİYELİ VE SÜRDÜRÜLEBİLİR TURİZM / *GEOTOURISM POTENTIAL OF EASTERN BLACK SEA REGION AND SUSTAINABLE TOURISM* **Raif Kandemir, Fatih Köroğlu, Nazan Araz, Coşkun Erüz**
12:30-13:30	**Öğle Yemeği/*Lunch***
KÜLTÜREL JEOLOJİ VE JEOLOJİK MİRAS / *CULTURAL GEOLOGY AND GEOLOGICAL HERITAGE* OTURUM 2 / *SESSION 2* **Oturum Eş Başkanları / *Session Co-Chairmen*: **Nizamettin Kazancı, Catherine Kuzucuoğlu	
13:30-13:50	TÜRKİYE POTANSİYEL DOĞAL SİT ALANLARI PROJESİ İÇERİSİNDE JEOLOJİK MİRAS ÖĞELERİNİN DEĞERLENDİRİLMESİ / *ASSESSEMENT OF GEOLOGICAL HERITAGE OF TURKEY'S POTENTIAL NATURAL SITES PROJECT* **Mehmet Korhan Erturaç, Azad Sağlam-Selçuk, Ozan Erdal, Gürsel Sunal**
13:50-14:10	KEŞM ADASI UNESCO KÜRESEL JEOPARKI, BAŞARININ ÖYKÜSÜ / *QESHM ISLAND UNESCO GLOBAL GEOPARK, THE STORY OF SUCCESS* **Alireza Amrikazemi**
14:10-14:30	HİSARALAN JEOTERMAL ALANINDA (SINDIRGI, BALIKESİR, KB TÜRKİYE) TRAVERTEN KULELERİ: JEOLOJİK MİRAS AÇISINDAN BİR YAKLAŞIM / *TRAVERTINE TOWERS OF THE HISARALAN GEOTHERMAL FIELD (SINDIRGI, BALIKESIR, NW TÜRKIYE): AN APPROACH IN TERMS OF GEOLOGICAL HERITAGE* **Mehmet Özkul, Ali Gökgöz, Ali Kamil Yüksel, Atahan Atlı, Özgün Demirel**
14:30-14:50	BİNGÖL DAĞI JEOSİTLERİ / *BİNGÖL MOUNTAIN GEOSITES* **İskender Dölek, Fuat Şaroğlu**
14:50-15:10	*FRENCH NATIONAL INVENTORY OF GEOLOGICAL HERITAGE. A PRESENTATION* **Catherine Kuzucuoğlu**

Ek - 5

UNESCO GLOBAL JEOPARK LİSTESİ

Austria*

- Styrian Eisenwurzen UNESCO Global Geopark
- Carnic Alps UNESCO Global Geopark
- Ore of the Alps UNESCO Global Geopark

Belgium

- Famenne-Ardenne UNESCO Global Geopark

Brazil

- Araripe UNESCO Global Geopark

Canada

- Stonehammer UNESCO Global Geopark
- Tumbler Ridge UNESCO Global Geopark
- Percé UNESCO Global Geopark

China

- Danxiashan UNESCO Global Geopark
- Zhangjiajie UNESCO Global Geopark
- Yuntaishan UNESCO Global Geopark
- Wudalianchi UNESCO Global Geopark
- Songshan UNESCO Global Geopark
- Shilin UNESCO Global Geopark
- Huangshan UNESCO Global Geopark
- Lushan UNESCO Global Geopark
- Hexigten UNESCO Global Geopark
- Taining UNESCO Global Geopark
- Xingwen UNESCO Global Geopark
- Yandangshan UNESCO Global Geopark
- Jingpohu UNESCO Global Geopark
- Leiqiong UNESCO Global Geopark
- Taishan UNESCO Global Geopark
- Wangwushan-Daimeishan UNESCO Global Geopark
- Fangshan UNESCO Global Geopark
- Funiushan UNESCO Global Geopark
- Zigong UNESCO Global Geopark
- Longhushan UNESCO Global Geopark
- Alxa Desert UNESCO Global Geopark
- Qinling Zhongnanshan UNESCO Global Geopark
- Ningde UNESCO Global Geopark
- Leye Fengshan UNESCO Global Geopark
- Tianzhushan UNESCO Global Geopark
- Hong Kong UNESCO Global Geopark
- Sanqingshan UNESCO Global Geopark
- Shennongjia UNESCO Global Geopark
- Yanqing UNESCO Global Geopark
- Mount Kunlun UNESCO Global Geopark
- Dali-Cangshan UNESCO Global Geopark
- Dunhuang UNESCO Global Geopark
- Zhijindong Cave UNESCO Global Geopark
- Arxan UNESCO Global Geopark
- Keketuohai UNESCO Global Geopark
- Guangwushan-Nuoshuihe UNESCO Global Geopark
- Huanggang Dabieshan UNESCO Global Geopark

Croatia

- Papuk UNESCO Global Geopark

Cyprus

- Troodos UNESCO Global Geopark

Czechia

- Bohemian Paradise UNESCO Global Geopark

Denmark

- Odsherred UNESCO Global Geopark

Finland

- Rokua UNESCO Global Geopark

France

- Haute-Provence UNESCO Global Geopark
- Luberon UNESCO Global Geopark
- Massif des Bauges UNESCO Global Geopark
- Chablais UNESCO Global Geopark
- Monts d'Ardèche UNESCO Global Geopark
- Causses du Quercy UNESCO Global Geopark
- Beaujolais UNESCO Global Geopark

Germany*

- Vulkaneifel UNESCO Global Geopark
- TERRA.vita UNESCO Global Geopark
- Bergstraße-Odenwald UNESCO Global Geopark
- Swabian Alb UNESCO Global Geopark
- Harz, Braunschweiger Land UNESCO Global Geopark

Greece

- Lesvos Island UNESCO Global Geopark
- Psiloritis UNESCO Global Geopark
- Chelmos Vouraikos UNESCO Global Geopark
- Vikos - Aoos UNESCO Global Geopark
- Sitia UNESCO Global Geopark

Hungary*

- Bakony-Balaton UNESCO Global Geopark

Iceland

- Katla UNESCO Global Geopark
- Reykjanes UNESCO Global Geopark

Indonesia

- Batur UNESCO Global Geopark
- Gunung Sewu UNESCO Global Geopark
- Ciletuh - Palabuhanratu UNESCO Global Geopark
- Rinjani-Lombok UNESCO Global Geopark
- Iran (Islamic Republic of)
- Qeshm Island UNESCO Global Geopark

Ireland*

- Copper Coast UNESCO Global Geopark
- Burren & Cliffs of Moher UNESCO Global Geopark

Italy

- Madonie UNESCO Global Geopark
- Beigua UNESCO Global Geopark
- Parco Geominerario della Sardegna UNESCO Global Geopark
- Rocca di Cerere UNESCO Global Geopark
- Adamello-Brenta UNESCO Global Geopark
- Cilento, Vallo di Diano e Alburni UNESCO Global Geopark
- Tuscan Mining Park UNESCO Global Geopark
- Alpi Apuani UNESCO Global Geopark
- Sesia Val Grande UNESCO Global Geopark
- Pollino UNESCO Global Geopark

Japan

- Itoigawa UNESCO Global Geopark
- Unzen Volcanic Area UNESCO Global Geopark
- Toya - Usu UNESCO Global Geopark
- San'in Kaigan UNESCO Global Geopark
- Muroto UNESCO Global Geopark
- Oki Islands UNESCO Global Geopark
- Aso UNESCO Global Geopark
- Mt. Apoi UNESCO Global Geopark

- Izu Peninsula UNESCO Global Geopark

Malaysia
- Langkawi UNESCO Global Geopark

Mexico
- Comarca Minera, Hidalgo UNESCO Global Geopark
- Mixteca Alta, Oaxaca UNESCO Global Geopark

Morocco
- M'Goun UNESCO Global Geopark

Netherlands
- De Hondsrug UNESCO Global Geopark

Norway
- Gea Norvegica UNESCO Global Geopark
- Magma UNESCO Global Geopark

Portugal
- Naturtejo da Meseta Meridional UNESCO Global Geopark
- Arouca UNESCO Global Geopark
- Açores UNESCO Global Geopark
- Terras de Cavaleiros UNESCO Global Geopark

Republic of Korea
- Jeju Island UNESCO Global Geopark
- Cheongsong UNESCO Global Geopark
- Mudeungsan UNESCO Global Geopark

Romania
- Haţeg UNESCO Global Geopark

Slovenia*

Idrija UNESCO Global Geopark

Spain
- Cabo de Gata-Níjar UNESCO Global Geopark
- Sierras Subbéticas UNESCO Global Geopark
- Sobrarbe-Pirineos UNESCO Global Geopark
- Basque Coast UNESCO Global Geopark
- Sierra Norte de Sevilla UNESCO Global Geopark
- Villuercas Ibores Jara UNESCO Global Geopark
- Central Catalonia UNESCO Global Geopark
- Molina & Alto Tajo UNESCO Global Geopark
- El Hierro UNESCO Global Geopark
- Lanzarote and Chinijo Islands UNESCO Global Geopark
- Las Loras UNESCO Global Geopark
- Conca de Tremp-Montsec UNESCO Global Geopark

Tanzania
- Ngorongoro Lengai UNESCO Global Geopark

Thailand
- Satun UNESCO Global Geopark

Turkey
- Kula Volcanic UNESCO Global Geopark

United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland*
- North Pennines AONB UNESCO Global Geopark
- North-West Highlands UNESCO Global Geopark
- Fforest Fawr UNESCO Global Geopark
- English Riviera UNESCO Global Geopark
- GeoMôn UNESCO Global Geopark
- Shetland UNESCO Global Geopark

Uruguay

- Grutas del Palacio UNESCO Global Geopark

Viet Nam

- Dong Van Karst Plateau UNESCO Global Geopark
- Non nuoc Cao Bang UNESCO Global Geopark

* List of transnational UNESCO Global Geoparks

Austria & Slovenia

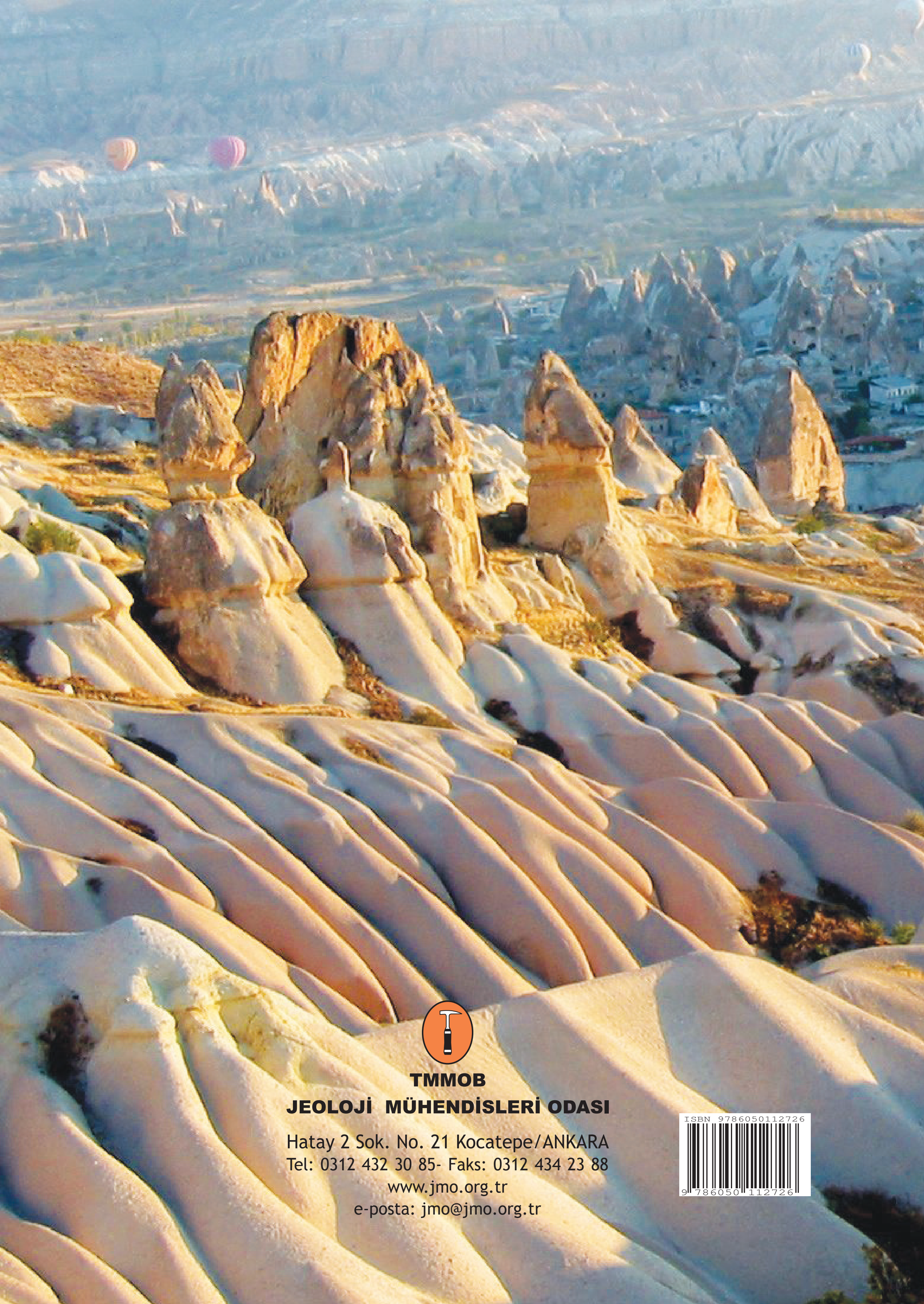
- Karawanken / Karavanke UNESCO Global Geopark

Germany & Poland

- Muskauer Faltenbogen / Łuk Mużakowa UNESCO Global Geopark

Hungary & Slovakia

- Novohrad-Nógrád UNESCO Global Geopark
- Ireland & United Kingdom of Great Britain and Northern Ireland
- Marble Arch Caves UNESCO Global Geopark

TMMOB

JEOLOJİ MÜHENDİSLERİ ODASI

Hatay 2 Sok. No. 21 Kocatepe/ANKARA
Tel: 0312 432 30 85- Faks: 0312 434 23 88
www.jmo.org.tr
e-posta: jmo@jmo.org.tr

ISBN 9786050112726